

Fiil Çatısı - 1

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Duyuluyor zamanın tahtayı kemirdiği
Tavan aralarında, tavan aralarında
- B) Atıyor sızılardan çıplak duvarda nabzı
Çivi yaralarında, çivi yaralarında
- C) Bir merhamettir yanan, daracık odaların
İsli lambalarında, isli lambalarında
- D) Bir sırrı sürüklüyor terlikler tıpr tıpr
İzbe sofralarında, izbe sofralarında
- E) Ağlayın, aşinasız, sessiz can verenlere
Otel odalarında, otel odalarında

2. Okul, belediye ekipleri tarafından boyandı.

Bu cümleyle özne-yüklem ilişkisi bakımından özdeş olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gökyüzünü birbirinden renkli uçurtmalar kaplamış.
- B) Rus heyet şirketin toplantı salonuna alındı.
- C) Kuşlar neşeyle uçuşuyor sanki bugün.
- D) Şehir, koyu bir sis tabakasına bürünmüş.
- E) Kendinizi kötü alışkanlıklardan korumalısınız.

3. (I) Burcun tepesinde beyazlı siyahlı bir bayrak, can çekişen bir kartal ıstırabıyla kıvranıyordu. (II) İki bin kişilik muhasara ordusunun çadırları, kaleye giden geniş yolun sağındaki büyük dişbudak ağaçlarının etrafına kurulmuştu. (III) Yerlere kazıklanmış kır atlar, yabancı kokular duyuyor gibi, sık sık başlarını kaldırarak kişniyordu. (IV) Dallarda kırmızı çullar, sırmalı eğerler asılı duruyordu. (V) Akşam namazından dağılan askerler, çadırların arasından gürültü ile geçiyorlardı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi edilgen çatılıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Geçişsiz eylemler, “-r / -t / -tır” eklerinden biriyle geçişli hâle getirilebilir; bu eylemlere oldurgan çatılı eylemler denir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamanın bir örneği vardır?

- A) Evimize on yıllık bir aradan sonra tekrar bakım yaptır-dık.
- B) Şimdi bizim ellerde tabiat, bir bahar türküsü tuttur-muştur.
- C) Mülakatların haftaya başlayacağını adaylara bildirdik.
- D) Annem pilav için pirinçleri her seferinde bana ayıkla-tırdı.
- E) Ayağımıza gelen fırsatı maalesef kaçırdık.

5. I. İstanbul, fethinden itibaren pek çok şair tarafından şiirlere konu edilmiştir. II. Divan şairleri zaman zaman kıymetlerinin bilinmediğinden yakınmışlardır. III. Günümüzde yeterince çıkmadığı için günümüz okurları, klasik eserlere sarılmışlardır. IV. Edebiyatımızda serbest nazım, son dönem şiirlerinde sıklıkla görülmektedir. V. Kimi şairlerin, düzyazıda da usta oldukları bilinmektedir.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinin yüklemi öznesine göre dönüşlüdür?

- A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III.
D) III ve V. E) IV ve V.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi geçişli olduğu hâlde cümlede nesne kullanılmamıştır?

- A) Bizi okula götürecek servisi bekliyoruz yirmi dakika-dır.
- B) Dünyanın eksenini etrafında dönmesinin günleri oluş-turduğunu öğrendik.
- C) Bu zor bölümü çok sıkı çalışarak sadece iki buçuk yılda bitirmiştir.
- D) Hasta olduğu için bugün çalışmaya çağıramadık.
- E) Komşularımızı da akrabalarımız olarak görüp sevme-liyiz.

Fiil Çatısı - 1

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi ettirgen çatılı bir eylemdir?

- A) Etrafı çarçabuk toparlayıp sofrayı kurdurduk.
- B) Gölün kenarında kuzular otliyordu.
- C) Semtimize giden son otobüse yetiştim.
- D) Ayaklarımı denize uzatıp çay içiyorum.
- E) Yolculuğun bu denli uzaması bizi endişelendiriyor.

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde dönüşlü çatılı bir eylem vardır?

- A) Ne ağır imtihandır, başındaki, Sakarya
Binbir başlı kartalı nasıl taşır kanarya
- B) Aykırı bir yolcuym dünya geniş
Büyük bir kulak çınıyor içimdeki
- C) Sevindiğim anda sen üzülürsün.
Sonbahar uğultusu duymamışsın ki
- D) Bir ısıtır, bir üşütür, bir ağlatır bir güldürür
Sen hem bir hastalık hem de sağlık gibisin
- E) Kaç kez sana uzaktan baktım 5.45 vapurunda;
Hangi şarkıyı duysam, bizim için söylenmiş sanki

9. Aynaların farkı kalmaz düşmanla
Tanırsın doğduğuna pişmanla
Hüzün adres değiştirir zamanla
Benden geçer, sana geçer sevdiğim

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) İşteş fiil
- B) Oldurgan fiil
- C) Etken fiil
- D) Edilgen fiil
- E) Geçişsiz fiil

10. Sporcular, tek tek kürsüye çağrıldı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi özne-yüklem ilişkisi bakımından bu cümleyle özdeştir?

- A) Güneş, tüm konukseverliğiyle selamlıyor bizleri.
- B) Adamcağızın değeri ölümünden sonra bilindi.
- C) Askere alınacak gençler, nizamiyenin önünde bekliyorlardı.
- D) Hava o kadar soğuktu ki yorganıma sıkı sıkı sarılmışım.
- E) Baharın müjdecisi olan kelebekler yanı başımızda uçuşuyor.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin birlikte yapıldığı anlamı vardır?

- A) Ablamın çocukları, parkta bir oraya bir buraya koşuşturuyorlar.
- B) Almanya'daki kuzenimle iki yıldır görüşemiyoruz.
- C) Seninle öğlen metro çıkışında buluşuruz.
- D) İhtiyar adam, önüne gelen herkesle selamlaşıyordu.
- E) Kimi günler denize girmeyip sadece güneşleniyordum.

12. I. Buğra, askere giderken herkesle tek tek vedalaşmıştı.
II. Su bakımından zengin bir bölgede oturuyoruz.
III. Yağmurdan kaçan vatandaşlar durakta bekleyiyordu.
IV. Toplantıdaki sözlerden dolayı bir anda gerildim.
V. Bu zamana kadarki çalışmalarınız için şükranlarımızı sunarız.

Numaralanmış cümleler özne-yüklem ilişkisi bakımından eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

